

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Okul, Kur'an Kursu İşbirliğine Dayalı ÖRGÜN EĞİTİMLE BİRLİKTE HAFIZLIK PROJESİ

&

Hafızların Eğitim Gördüğü Anadolu İmam Hatip Liseleri

12 -13 Aralık 2019

KONYA

MUSTAFA BÜYÜKKAPLAN ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ 2019-2020

HAFİZ ADAYINI TANIMA

HAFİZLİK SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

HAFİZLİK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

HAFIZ ADAYINI TANIMA

**DUYGUSAL
GELİŞİM**

**BEDENSEL
GELİŞİM**

**GELİŞİM
ALANLARI**

**ZİHİNSEL
GELİŞİM**

**SOSYAL
GELİŞİM**

HAFIZ ADAYINI TANIMA

JEAN PIAGET GÖRE ZİHİNSEL GELİŞİM DÖNEMLERİ

- ▶ Duyusal-Hareket Dönemi (0-2 Yaş)
- ▶ İşlem Öncesi Dönem (2-7 yaş)
- ▶ *Somut İşlemler Dönemi (7-11yaş)*
- ▶ *Soyut İşlemler Dönemi (11 yaş ve üstü)*

HAFIZ ADAYINI TANIMA

ERİK ERİKSON'UN PSİKOSOSYAL GELİŞİM DÖNEMLERİ

- ▶ Temel Güven Karşısında Güvensizlik (0-1,5 Yaş)
- ▶ Bağımsızlık Karşısında Utanç ve Şüphe (1-3 Yaş)
- ▶ Girişimcilik Karşısında Suçluluk (3-5 Yaş)
- ▶ ***Üretkenlik Karşısında Küçük Görülme-Aşağılık Duygusu (5-11 Yaş)***
- ▶ ***Kimlik Kazanımı Karşısında Kimlik Karmaşası (12-19 Yaş)***
- ▶ Yakınlık Karşısında Yalnızlık (20-30 Yaş)
- ▶ Üretkenlik Karşısında Durağanlaşma (30-60 Yaş)
- ▶ Benlik Bütünlüğü Karşısında Umutsuzluk (60+ Yaş)

HAFIZ ADAYINI TANIMA

SON ÇOCUKLUK VE ÖN ERGENLİK (5. sınıf ve 6. sınıf)

- ▶ Oyun hala önemlidir. Genellikle hareketli oyunlar, grup sporları ve sosyal etkinlikler ön plandadır. Arkadaş gruplarından kabul önemlidir.
- ▶ Bilişsel kurama göre «somut işlemler döneminden soyut işlemler dönemine « geçiş dönemidir.
- ▶ Psikososyal kurama göre «Başarıya karşı aşağılık» dönemindedir.
- ▶ Öz denetim ve problem çözme becerileri gelişmektedir.

HAFIZ ADAYINI TANIMA

ERGENLİK DÖNEMİ (7. SINIF VE 8.SINIF)

- ▶ Ergenlikle soyut kavramlar daha iyi anlaşılmaya başlayacaktır.
- ▶ Çok yönlü düşünebilir (Bir olaya çok farklı biçimde bakabilme).

(Ancak başlangıçta henüz çok yönlü düşünme yeteneğini oluşturmadığı için, bazı fikirlere körü körüne bağlanabilir veya kuvvetle savunduğu görüşünden kısa sürede vazgeçebilirsiniz)

HAFIZ ADAYINI TANIMA

- ▶ Ergenlikle birlikte benlik ve kimlik oluşmaya başlayacaktır. **BENLİK ALGISI** ile Kişinin görünüşü, giyim tarzı, kendini algılama şekli, kendi hakkındaki düşünceleri, ilgi alanları, tutumları girebilir.
- ▶ Benliğin oluşmasında aile, arkadaş ilişkileri, medyanın etkisi, rol modellerin etkisi mevcuttur

HAFIZ ADAYINI TANIMA

Ergenlerin sosyal geliřimlerinde ise;

- ▶ **İdealizm;** kendileri, diğerleri ve tüm dünya hakkında ideal özelliklerin ne olması gerektiği hakkında düşünürler.
- ▶ Onlar haksızlığın ve ayrımcılığın olmadığı mükemmel bir dünya düşünürlerken; yetişkinlerin dünyaya gerçekçi algılamaları sebebiyle tartışmalar çıkabilir.
- ▶ **Ergen Ben Merkezciliđi;** ergen kendi duygu, düşünce ve inancının eşsiz olduğunu düşünürler. Onlara göre onun arkadaşı en mükemmel arkadaştır.
- ▶ Kendileriyle yoğun bir şekilde uğraşırlar. Herkesin kendileri ile ilgilendiğini bütün dikkatin üzerlerinde olduğunu düşünürler. Sahnede imiş gibi davranırlar.

HAFIZ ADAYINI TANIMA

Ergenlerin duygusal gelişimleri ise;

- ▶ Duygular inişli çıkışlıdır,
- ▶ Aşırı hayal kurma ve yalnız kalma isteğine sahip,
- ▶ Asi, hırçın, huysuz, başına buyruk ve sorumsuz,
- ▶ Yalnızlıktan duyulan hazzın yanı sıra, bir gruba katılma özlemi, yetişkini hor görme ama ona dayanma,

HAFIZ ADAYINI TANIMA

- **Ergenlik döneminde en sık rastlanan duygu biçimleri**
- **Kendine Güven**
- **Korku**
- **Endişe**
- **Öfke**
- **Hüzün**
- **Duygusal kırılganlıklar**
- **Ruhsal zorlanmalar**

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light to dark, creating a modern and dynamic visual effect.

► HAFIZLIK SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ
GEREKEN HUSUSLAR

HAFIZLIK SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

HAFIZLIK SÜRECİNDE EBEVEYNLER

- ▶ Her şeyden önce anne baba çocuğuna koşulsuz bir sevgi vermelidir. Derslerini düzenli verse de vermese de; hafızlığını tamamlasa da tamamlamasa da her şartta sevgiyi çocuğa vermelidir.

HAFIZLIK SÜRECİNDE EBEVEYNLER

Hafız yetiştiren anne ve babaların dikkat etmesi gereken pek çok husus vardır

- ▶ Hafızın helal, temiz, katkısız gıdalarla yeterli ve dengeli *beslenmesi*;
- ▶ Öğrenme, hatırlama ve pekiştirmede önemli rol oynayan *uykusunu* çok iyi alması;
- ▶ Ders çalıştığı *ortamın* ısı, ışık, temizlik ve sadelik açısından uygun olması gerekmektedir.

HAFIZLIK SÜRECİNDE EBEVEYNLER

- ▶ **Sosyal hayatın** öğrencinin sorumluluklarına göre tanzim edilmesi anne babanın sorumluluğundadır.
- ▶ Uyku, barınma kadar önemli olan **oyun** ihtiyacının giderilmesi;
- ▶ Tüm bunlar kadar önemli olan bir diğer husus ise öğrencinin **moral ve motivasyonun** yüksek tutulması; stres ve kaygısının da azaltılmasıdır. Motivasyon eksikliği çoğu zaman ders çalışmadan uzaklaşmaya, dersle ilgili olmayan etkinliklere (bilgisayar oyunları, telefon tablet, vs.) yönelmeyi beraberinde getirmektedir.

HAFIZLIK SÜRECİNDE EBEVEYNLER

- ▶ Anne ve babalar öncelikle çocuğunu arkadaşları ile ve ya kardeşleri ile kıyaslamamalıdır.
- ▶ Hafızlık sürecinde problemlerin olabileceği, aksaklıklar olduğunda anne ve babalar telaşa kapılmamalıdır. Öğrenci de bir gevşeme olduğunda «senden HAFIZ olmaz « gibi ifadeler kullanmamalıdır. Destegini öğrenciye hep hissettirmelidir.

HAFIZLIK SÜRECİNDE EBEVEYNLER

ÖDÜL VE CEZA

- ▶ Eğitimde ödül ve ceza da yer almamalıdır. Onun yerine öğrencinin ÖZ DENETİM ve İÇSEL MOTİVASYONU artırılmalıdır.

ÖZ DENETİM GELİŞTİRME AŞAMALARI

- ▶ **Çocuğunuzu cesaretlendirin;** *bir sorun olduğunda çözebileceği konusunda cesaretlendirin*
- ▶ **Sorunu kesinlikle siz çözmeyin;** *her seferinde sorunları ebeveyn çözerse öğrenci sorumsuzca davranmaya devam edebilir ya da problemlerle baş edemeyen bir birey olacaktır.*
- ▶ **Küçük sorumluluklar verin;** *kendine olan güvenini artıracaktır.*
- ▶ **Düşüncelerini sorun;** *kendini bir birey olarak görecektir ve sorumluluğunu alması daha kolay olacaktır.*
- ▶ **Farklı konularda kitap okuyun ya da film izleyin;** *eğer sen onun yerinde olsa idin ne yapardın?*
- ▶ **Çeşitli çözüm yolları öğretin;** *bir sorunla nasıl baş edilmesi gerektiği konusunu örneklerle ona anlatı.*

Ödül yerine ne yapabilirim?

- ▶ Yaptığı işten haz almasını sağla-Başarı duygusunu hissetmek
- ▶ İlgı uyandırma
- ▶ Değer haline getirme
- ▶ İnanmasını sağlama
- ▶ Bir gruba ait olmak
- ▶ Problem çözme heyecanı
- ▶ Geri bildirim

Motivasyon

- ▶ Amaçların Belirlenmesi
- ▶ Çeşitli Deneyimler Sunmak
- ▶ Olumlu Rekabet Ortamı Sağlamak
- ▶ Öğrencilere Sorumluluklar Vermek
- ▶ Hak Ettiğinde Övgüde Bulunmak
- ▶ Kendilerine Olan Güvenlerini Artırmak
- ▶ Öğrencilerinizi Tanıyın

NASIL HAFIZLIK YAPMALI?

- ▶ Tüm eğitim süreçlerinde lüzumlu olan **iyi bir eğitici** ihtiyacı hafızlıkta daha da önemlidir.
- ▶ **Kuran Hocası**
- ▶ öğrencilerinin güven ve saygılarını kazanmalıdır.
- ▶ Bir problem olduğunda öğrencinin endişelerini azaltma yönünde ona destek olmalı problemlerin olabileceğini, kendisinin ona yardım edeceğini, kontrolün kendinde olduğunu hissettirmelidir.
- ▶ Öğrencinin her gün ders vermesini sağlayacak bir düzen ve disiplin ortamı oluşturmalıdır.
- ▶ Öğrencilerini dinlemeli onları anlamaya çalışmalıdır.
- ▶ Öğrencilerini rencide edici uygulamalardan kaçınmalıdır.

NASIL HAFIZLIK YAPMALI?

Kuran Hocası;

- ▶ Öğrenciler arasında ayırım yapmamalı, kıyastan kaçınmalı, adaletli ve fedakar olmalıdır.
- ▶ Mesleki yeterliliği üst düzey olmalıdır.
- ▶ Öğrencilerin kendisine çekinmeden sorunlarını anlatabileceği bir yakınlıkta olmalıdır.
- ▶ Başarısız öğrenciler ile birebir ilgilenerek onlara rehber olmalıdır.
- ▶ Sabırlı hoşgörülü ve anlayışlı olmalıdır.
- ▶ Öğrencilerin kapasitesini göz önünde bulundurmalıdır.
- ▶ Öğrencinin ailesi ile irtibat halinde olmalıdır.

NASIL HAFIZLIK YAPMALI?

DERS ÇALIŞMA

1. Okuldan eve gitmeden bir sonraki çığını bitirmek temel amaç olmalıdır.
2. Evden sapasağlam bir ders ile gelmek ve Hafızlık dersini, dersin ilk vakitlerinde vermelidir.
3. Kalan vakitte de bir sonraki dersi ve çığı hazırlamak
4. Dersi ev de 3 kere ebeveyne bir bütün olarak dinletmek
5. Okulda ders yapabilmek için **yüzünden okuma yapmak**
6. **Koro sistemi**

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

Kariyer Gelişim Sürecini Etkileyen Faktörler

- ▶ Psikolojik Faktörler:
- ▶ Sosyolojik Faktörler
- ▶ Cinsiyet
- ▶ Ekonomik Ve Politik Faktörler

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

Meslek seçiminde psikolojik faktörler

- ▶ Yetenek
- ▶ İlgı
- ▶ Kişilik
- ▶ Meslek değerleri

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

Yetenek;

- ▶ *Her hangi bir davranışı (bilgi veya beceriyi) öğrenebilmek için doğuştan sahip olunan gizilgücün (kapasitenin) çevre ile etkileşim sonucu geliştirilmiş ve yeni öğrenmeler için hazır hale getirilmiş kısmı”*
- ▶ **Yetenek Alanları** (Rotundo, 2006)
 - A. Zihinsel Yetenekler
 - B. Psikomotor yetenekler
 - C. Duyusal veya Algısal
 - D. Fiziksel yetenekler

Genel Yetenek Test Bataryası

- ▶ Zeka
- ▶ Sayısal yetenek
- ▶ Sözel yetenek
- ▶ Uzay-Mekân İlişkileri Yeteneđi
- ▶ Őekil algısı
- ▶ Büro işleri yeteneđi
- ▶ Motor koordinasyon
- ▶ Parmak becerisi
- ▶ El becerisi

Gardner'ın Çoklu Zeka Sınıflandırması

- ▶ 1. Sözel - Dilsel Zekâ
- ▶ 2. Mantıksal Matematiksel Zekâ
- ▶ 3. Müziksel Zekâ
- ▶ 4. Kinestetik Görsel-Bedensel Zekâ
- ▶ 5. Uzamsal Zekâ
- ▶ 6. Doğa Zekâsı
- ▶ 7. İçsel Zekâ
- ▶ 8. Kişilerarası Zekâ

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

► İlgil;

Bir etkinliğin özünden elde edilen doyum.

- belli faaliyetlere isteyerek yönelme,
- bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme ve
- bu faaliyetleri yaparken yorgunluk yerine dinlenmişlik, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyma durumlarında varlığına hükmettiğimiz bir iç uyarıcıdır.

Bazı ilgi türleri

- ▶ Temel Bilim İlgisi
- ▶ Sosyal Bilim İlgisi
- ▶ Canlı Varlık İlgisi
- ▶ Mekanik İlgisi
- ▶ İkna İlgisi
- ▶ Ticaret İlgisi
- ▶ İş Ayrıntıları İlgisi
- ▶ Edebiyat İlgisi
- ▶ Güzel Sanatlar İlgisi
- ▶ Müzik İlgisi
- ▶ Sosyal Yardım İlgisi

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

Meslek Değerleri;

- ▶ Bir mesleęe girme sonucunda o mesleęin **getirilerinden** elde edilen doyumdur.
- ▶ Meslek değerleri, bir mesleği birey için **değerli** kılan özelliklerin, bir başka ifade ile bir meslekten beklenen doyum türlerinin sıralaması anlamına gelir.

Meslek Değerleri

- ▶ Yüksek ücret
- ▶ Toplumsal saygınlık
- ▶ Sosyal güvence
- ▶ Güvenlik
- ▶ Yükselme olanakları
- ▶ Yetenekleri kullanma
- ▶ Yaratıcılık
- ▶ Bağımsızlık
- ▶ Güç ve otorite
- ▶ Başkalarına yardım
- ▶ Rekabet
- ▶ İkna
- ▶ Deęişiklik
- ▶ Düzenlilik
- ▶ Seyahat
- ▶ Sorumluluk alma
- ▶ İşbirliği
- ▶ Takım çalışması
- ▶ Tanınma
- ▶ Yalnız başına çalışma

HAFIZLIK SONRASI MESLEK VE KARIYER PLANLAMASI

KİŞİLİK

- ▶ İnsanın çevreye kendine özgü bir biçimde uyum sağlamasını belirleyen karakterinin, duygusal, bilişsel ve fiziksel yapısının nispeten kararlı ve durağan bir biçimde örgütlenmesidir (Eysenck, 1970).

Holland'a Göre Kişilik Tipleri

1. Gerçekçi
2. Araştırmacı
3. Sanatçı
4. Sosyal
5. Girişimci
6. Gelenekçi

Beş Faktör Kişilik Modeli

1. Nevrotizm
2. Dışadönüklük
3. Yaşantılara açık olma
4. Uyumluluk
5. Sorumluluk

Dokuz Tip Mizaç

Dokuz Mizaç Tipleri nelerdir?

- ▶ **DTM1:** Kusursuzluğu arayan mizaç tipi/ Mükemmeliyetçi
- ▶ **DTM2:** Duyguları hissetmeyi arayan mizaç tipi / Yardımsever
- ▶ **DTM3:** Hayran olunacak kendilik imajı arayan mizaç tipi / Başarı odaklı
- ▶ **DTM4:** Duyguların anlamını arayan mizaç tipi / Traji romantik
- ▶ **DTM5:** Bilginin anlamına ulaşmaya çalışan mizaç tipi / Araştırmacı
- ▶ **DTM6:** Entelektüel dinginlik arayan mizaç tipi/ Sorgulayıcı
- ▶ **DTM7:** Keşfetmenin hazzını arayan mizaç tipi/ Maceracı
- ▶ **DTM8:** Mutlak güç arayan mizaç tipi / Güçlü lider
- ▶ **DTM9:** Fiziksel (Duyumsal- Hareketel) konfor arayan mizaç tipi/ Barışçı, uyumlu

Beni dinlediđiniz için teŖekkür ederim.

SIDDIKA SÜNTAR
Okul Rehber Öğretmeni